

ntamo

Jyrki Pellinen

PAPERI

LIIKAHTI

PAPERI LIIKAHTI

© 2012 Jyrki Pellinen
ISBN 978-952-215-184-1

SARJAN ULKOASU
Marko von Konow

KANSI
Jyrki Pellinen ja Leevi Lehto

VALMISTAJA
BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

2012
ntamo
www.ntamo.net

Jyrki Pellinen

PAPERI
LIIKAHTI

ntamo

Elokuun hellekategoria kun lehtiartikkelit levisivät pitkin asunnon lattiaa. Nopeita silmäyksiä niiden sisältöihin. Joskus on tapa muodostaa jokin muu ajatuskuva, ja elokuun puolessa välissä, kun jo sataa, voi noista ajatuskuvioista tulla hyviäkin muistoja. Sama koskee nykyään kaikkea markomaista, nauhoja, otsanauhoja, Evilän kauhupuheita, jotka sotkevat median pään. Median päähän on aina sekaisin, on jo vanha ajatus. Suomen keskustelutaso on Markollekin tuttu asia. Pian on osallistuttava parin viikon päästä lähetettävä ilmoille väärä kuva kaikkesta. Miksei oikeaa, kysyy Mary.

– Koska olen uskomaton, aito kuva on kyllä sekin väärä, koska sisältää ohjaavaa kritiikkiä; nykyään ohjailen henkisiä voimia, ihan sama, minkä kirjallisen muodon otan. Ihan sama, kuinka muotoilen, tärkeää on vain ajankohta, nykyhetken samankaltaisuus kaikkialla.

– Mitä Amerikasta sitten, kysyt ehkä.

– No mitä, kysyy Mary.

Ilmaston muutoksen äänestysvilkkaus, republikaaneilta puuttuu taas ääniä, kuten vaaleissa Obama on taas vaikeuksissa. Kööpenhaminan rahat jäivät puuttumaan. Voitti yhdellä niinkuin Kekkonen Fagerholmin.

– Älä nyt pistä sitä, ne arvaa sinun ikäsi.

Markon valtaa tuosta kaikkivaltiaan vapaa tunne, kukaan ei tunne enää Kekkoa eikä viisikymmentälukuakaan. Voin kertoa mitä tahansa.

Marko tuijottaa huoneeseen jääneen hortensian paperikkamaista olemusta ja miettii, että jos paperi loppuu

sunnuntaina, kun on sisäinen paine helpotettava, voi niistä repäistä yhden tai pari muistikirjan sivua itselleen.

– 2 –

Pastelli-akvarellimaalauksia, saksalaisia kansanlauluja Sokolovin maailmassa. Jouduin niihin älyllisellä pohdinnalla ja ne etenivät monta kuukautta.

– Kuka tuoon, Sokolovko?

– Sokolov.

Sokolov soittaa, meidän kriitikoillemme, Kova Pala. Vaatii erikoistutkimusta, ne sanovat. Minuun tulee tuohtumus.

– Sille on tulossa körttikampa, ääni sanoo.

Äänellä ei ole nimeä kun kuuntelen ja ajattelen. Lyhytjatuksinen hius romahtaa Sokolovin otsalle, on jo kolmas kappale. Aika urheata. Ihan päällimmäistä, oikea humanistisen Saturnuksen kehä. Käyn läpi kaikki Pietari-muistoni: Andrej Gennadin, kitaransoittajan, ikonimaalarin, New Yorkin kävijän ja tämän haaremin, entisen vaimon Ludmilan ja tämän kansanedustajatyttären, ison auton ja Pitäjänmäen ateljeen, jonka lähellä tyttäreni olisi määrä asua. Olen soittanut tätä kappaletta. Vajoan itseäni, huonekin on vajonnut tuoreisiin, silti hyvin vanhoihin, jos Suomessa voi olla mitään vanhaa – lähinnä lasiesineisiin, jotka kiipeävät kattoon asti. Sitten lopetan. Kun lopetan alan, hallitsen tuulta enkä puhu mitään. En edes kirjoita ylös, olen vaan hiusteni alla siellä jossain.

– Persoonallinen tarkoittaa erikoista silloin.

Huoneessa liiteli Maupassant-hyönteisiä, joille joenrantamaisema loppui äkkiseinään. Pari sotamiestä tuntui siirtyvän erääseen novelliin ja siitä pois. Veijo Merta ei tekstissä tuntunut. Aamukahvilla olin nähnyt tuon takaseinän, selitti upseeri, mutta juuri silloin kun he olivat siirtyneet keskustamajataloon, saksalaiset heitä etsivät; kadotin juonen. Muistin sen lopun, joka Markon mielessä alkoi sekaantua Maryn entiseen elämään. Kuului napsahdus, tallensin muiston, molemmat upseerit olivat kaatuneet jokeen, joka virisi verta. Sininen lippu oli ovi. Marko käänsi selkensä kohtalolle ja eristi hyönteisen ja selitti: – Tiedätkö sen Frida Kahlon, surrealistin joka syntyi onnettomuudesta. Mary oli nähnyt elokuvan Diegosta, Rivera.

Marko tunsi seisovansa isossa valkeaksi kalkitussa huoneessa, jossa Rivera-lapsi, Kahlon tuleva, epälojaali aviomies lapsena istui lattialla ja leikki. Isän luvalla Diegon rakkaus seinämaalaukseen täytti kalkittua huonetta.

Marko muisti Borgesin esileikkimäisen arkistomaailman, tuhannennen kollektiivisen Urantia-kirjansa. Työttömät taksikuskit, entiset fyysikot Virossa lukisisivat Borgesia mielellään.

Diegon ja Maupassantin hyönteiset surisivat huoneen täyteen surullista ilmaa, johon ei voinut suhahtaa sisään.

Marko tunsi, ettei hän voinut kirjoittaa tai ajatella tai lukea yhtään lausetta, joka muodostaisi monista ajatuksista vain yhden. Ajatukset ja järki ja kieli olisivat niin mukavia asioita, Marko huokaili. Hän näytti sanakirjasta, milltä Mary oikeastaan näytti: Wandalta. Wanda Landowskan kuoppasilmät ja raskaat luomet saivat Maryn sanomaan: – No ehkä vähän.

–5–

Näitä miettiessään Marko läheni toista Markoa, jota ei vielä ollut olemassa. Aika alkoi koko ajan uudelleen. Se oli yksi-toista. Yöllä ei olisi vielä edes kahtatoista siis 24. Mitkä ajatukset olivat tärkeitä. Ainakin hyönteiset oli ajettu ikkunasta ulos. Siepattu niiden vasemmalle pakeneva rytmi, lisätty ihmiskäden nopeutta ja viuhkottu ovesta ulos. Se oli vaatinut rohkeutta.

Monet’iin sopi Pollinin soittaman Chopinin piansonaatin sointu radiosta. Lena Anderssonin kuvitus, joka eli päälauseilla, oli ollut oikea aapiskoulu minulle, sanoi hän toisena nyt jo. Mutta Marko tunsi elämän kylmän suoraviivaisuuden hävinneen elämästään. Kenties siihen juuri nyt vaikutti Wandan enä.

Marko otti vihreät, elämää iloisemmat Tiimari-toukkakengät ja lähti kulkemaan (köpittämään kuin jäykkä toukka, viime yöltä fosforinen) aitauksen takaseinää kohti saippuakukkia. Askeleet olivat lyhemmät. Ne kiersivät monipäiväisen maiseman, johon oli heitetty katseita ja Marko tunsi

Kuin kun pitkän masentavan talven jälkeen tulee auringonpaiste joka kestää kolme kuu-kautta ja tuo kovan helteen, ja itse tekijäkin on tahtomattaan-kin uuden miellyttävän suhteen edessä – itseen, tekstiin ja muihin ihmisiin – omaksuen kai-ken mitä vain oikullinen mieli voi mieleen tuoda, niin Jyrki Pellisen haltioitunut, nerokas, surrealistinen proosaromaani, melodioita syövä kone vapaut-ta pullollaan, kaikki henkselit poissa, ympäristöä magnetisoi-den, vapaavaltio, omavaloinen lapsuus. Ja merisiili singahteli läpinäkyvän sinisenä.

